

gere, idet de jo for største Delen vare Gentagelser af tidligere Udtalelser. Der faldt dog en enkelt Bemærkning fra det ærede Medlem for Aalborg, Amts 4de Valgkreds (Thomsen), som bringer mig til at tage Ordet, nemlig den, at det maaske fra et Kontorstandpunkt vilde være heldigt at faa saa faa Kommuner som muligt, og at det maaske var det Standpunkt, man indtog i 1867, men at det Standpunkt maatte man nu komme bort fra. Jeg kunde med den ærede Formands Tilladelse have Lyst til at fremhæve en Udtalelse af Ordføreren for Landkommunalloven her i Tinget i 1867 angaaende Bestemmelsen i § 1, sidste Stykke. Ordføreren var J. A. Hansen, hvem man maaske dog ikke vil beskyldte for at have indtaget et særligt Kontorstandpunkt. Han udtalte Sp. 6260 i Folketingstidenden for 1866—67 følgende: „Jeg tror nu paa Udvalgets Vegne at kunne sige, at idet man erkender, at der kan være Forhold og Omstændigheder til Stede, som gøre det ønskeligt, at der kan indrømmes saadanne Sogne, som have Kommunalvæsen tilfælles, en Adskillelse, saaledes at hvert faar sit særegne Kommunalvæsen, har man dog ment, at dette ikke burde være alt for let at opnaa. Man har derfor ogsaa ment, at ikke en Gang Amtsraadet skal kunne tilstaa en saadan Adskillelse uden med Indenrigsministerens Samtykke, fordi man vel kan tænke sig, at der flere Steder end ønskeligt kan være Stemning for en Adskillelse, uden at Forholdene tale derfor. Vi have netop tilføjet disse Ord: „naar særegne Omstændigheder tale derfor“, for at det kan iagttages, at der er virkelig stærke Grunde til Stede, naar Adskillelsen indrømmes.“ Jeg tror herved at have givet et yderligere Forsvar for den Ansøgelse, jeg har hævdet som den, der i de forløbne Aar siden 1867 har været den raadende i Administrationen paa dette Punkt.

Kr. Jensen: Da denne Sag er rejst, kan jeg ikke andet end berøre en Sag af lignende Beskaffenhed, der har sat Sindene noget i Bevægelse ovre i den Landsdel, af hvilken jeg repræsenterer et lille Hjørne. Der findes det store Sogn Tommerup-Brylle. Det er et meget stærkt bebygget Sogn, der har mellem 7 og 800 Tønder Hartkorn. Man bar i denne Kommune i mange Aar gjort et stort Arbejde for at opnaa en Adskillelse af Kommunen, Tommerup Sogn paa den ene Side og Brylle Sogn paa den anden. Jeg finder ingen Anledning til at komme ind paa en

udførlig Omtale af Forholdene der ovre, men jeg skal dog kortelig berøre dem. I Tommerup-Brylle Kommune ligger der 2 store Jærnbanestationer, begge i den vestlige Del, og da Kommunen er meget langstrakt, har den østlige Del saa godt som ingen Interesse i disse to Stationer, thi Brylle ligger betydelig nærmere ved en Station paa den gamle Statsbane. Til de 2 Stationer, der ligge i Tommerup Sogn, har der som saa mange andre Steder været en stærk Tilstrømning, og der er foregaaet en stærk Bebyggelse der. Udgifterne ere derfor i mange Maader stegne, Skolevæsenet koster saaledes nu meget mere end for faa Aar siden, inden disse Stationer blev byggede. Brylle Sogn maa udrede en betydelig Del af disse Udgifter til Tommerup, og de føle disse Udgifter meget trykkende. Tidligere har Stemningen derovre været delt, idet Tommerup ikke ønskede nogen Adskillelse, men Forholdet er dog saa iøjnespringende, at Tommerup nu ønsker Adskillelsen lige saa fuldt som Brylle. Sogneraadet, der omtrent bestaar af et lige Antal Medlemmer fra hvert Sogn, har nu enstemmig ønsket en saadan Adskillelse og anført de allerede omtalte Grunde. Hertil kommer endnu en Grund, som jeg lægger stor Vægt paa, nemlig den, at det i en saa folkerig Kommune med et saa stort Hartkorn er meget besværligt for Sogneraadet og navnlig for Sogneraadets Formand, som er en Bondemand, at udrette det Arbejde, som en Formand til enhver Tid maa udrette. Det har medført, at han har maattet tage sig en Medhjælp, og for at faa en Medhjælp, der var nær for Haanden, har han maattet ty til Skolelæreren, men Skolelæreren, som har nok at gøre med sin Skolegerning, har ogsaa fundet dette Arbejde for stort for sig, saa det har affødt adskillige Vanskeligheder derovre. Nu udtalte den højtærede Minister, at naar der i en Kommune fremstod stærk eller købstadlignende Bebyggelse, eller der var Vanskeligheder ved Sogneraadens Administration, var det et Hensyn, der burde tages i Betragtning, og jeg vil da haabe, at det, naar nu de derovre i Tommerup og Brylle Sogn rejse Sagen igen — hvad det er mig bekendt, at de ville gøre — maa lykkes dem at godtgøre for den højtærede Minister, at netop de stærke Bebyggelsesforhold og den stærke Indvandring til Tommerup Sogn gøre det nødvendigt, at den højtærede Minister tager Sagen under velvillig Overvejelse paa ny. Jeg vil dog føje til, at ikke alene har Sogneraadet og Beboerne